

**BEMÆRK
SOMMERAFLUTNING
FREDAG**

**Sommer af-
slutning fre-
dag 14. juni
2019**

f **å**rhus
folke
musikhus

nyt

Aarhus Folkemusikhus Nyt

Nummer 142 35. årgang

Maj 2019

Århus Folkemusikhus

c/o Arne Ryge Petersen
 Blegindvej 85
 8362 Hørning
 Tlf. 8692 1990
 Mobil 6064 8362
 REG 1551 KONTO 739 9219

Lokaler:
 Viborgvej 53

ÅFMH på Internettet:
www.aafmh.dk
 mail: info@aafmh.dk
 Webmaster: Søren Skov

ÅFMH-Nyt:
 Udgivelse Nummer 142 , 35. årgang
 Maj 2019

Redaktør:
 Mads Peter Jensen (ansv.)
 Email: mads.peter.jensen@get2net.dk

Tryk:
 Copy Shop, Odense
 oplag: 250

Adresseændringer sendes til:

Eva Ross
 Ranunkelvej 387
 8471 Sabro
 ☎ 40858084
evaross@get2net.dk

OBS:
 Det er ikke tilstrækkeligt at
 sende adresseændringer til
 PostNord

Forside:
Pigernes Fornøjelse optræ-
der til Cafredag
Foto: Marianne Rasmussen

Indhold:

Sommerafslutning	side 3
Liv og Død på Viborgvej	side 4
Høstbal med Knark og Knajt	side 5
Basseralle sangcafe	side 6
Store spilledag	side 7
Kalender	side 8
Kort nyt	side 11
Højskole sang	side 12
Der var en gang en spillemand	side 13

Deadline for næste blad:

1. September 2019

Sommerafslutning

Fredag, 14. juni 2019

Bemærk
Fredag

Vi har været heldige at kunne præsentere Ostinat Expressen til sommerafslutning i Århus folkemusikhus.

Ostinat Expressens harmonikaspieler Jesper Vinther skriver om gruppens musik:

”Ostinat Expressen spiller primært nykomponerede numre med pift af både bluegrass, jazz og andet godt. Det er musik der egner sig til både lytning og dans. Efter en længere pause fra ca. 2005-2012 er Ostinat Expressen nu genopstået og har fået Magnus Heebøll med på Percussion.”

Sæt allerede kryds i kalenderen til dette forrygende arrangement. Der vil selvfølgelig som sædvanlig være fælles spising med medbragt mad til fælles buffet.

17:30	Spising starter.
Under maden	Folkemusik Koret synger en sang eller to.
19:45	Kravlegården indleder ballet med et par numre.
20:00	Ostinat Expressen spiller op til bal.

<p>Entre: 75,- Kr. for medlemmer. 100,- Kr. for ikke medlemmer. Unge under 25 år gratis adgang</p>
--

Liv og Død på Viborgvej

Fredag 3. maj 2019 kl. 20:00

Mette Kathrine Jensen Stærk og Carl Erik Lundgaard har kendt hinanden og arbejdet sammen gennem mange år. Først som konservatoriestuderende og konservatorieundervisere, siden som venner, kolleger, spille- og samtalepartnere og ideudviklere. Et tilbagevendende tema i samtalerne var et kig ind i det rum, der indeholder liv og død. Derudaf sprang fortællekoncerten ”LIV OG DØD”, en stribe eftertænksomheder, historier, underfundigheder og musik og sange om livet og døden – og altid nærvær.

Carl Erik Lundgaard (født 1947)

Historiefortæller, harmonikaspiller og rigsspillemand. Har undervist på Det fynske musikkonservatorium, og har i 45 år spillet i Lang Linken.

Mette Kathrine Jensen Stærk (født 1980)

Historiefortæller, harmonikaspiller og rigsspillemand. Spiller i Zenobia og Jensen & Bugge.

Der vil denne aften være entre på 50,-kr.

Høstbal

Lørdag d. 7. september 2019 kl. 20:00

Høstbal med gruppe Knark og Knajt

De fire spillemænd, Gunner Friis, Ove Andersen, Bent Melvej og Julian Svejgaard er rodfæstet i den danske folkemusik tradition. Og kan deres repertoire til perfektion. De fleste kender dem sikkert fra vore traditionsrige julebal, 3. juledag "Afflæskningsballet", hvor de i mere end 15 år at leveret et umådeligt godt bal. Vi kan simpelthen ikke få nok. Så nu har vi også hyret dem til at spille til vores Høstbal.

Løjerne starter kl. 20:00 og fortsætter til musikken holder op vel mødt.

Knark

Entre:
75,- Kr. for medlemmer.
100,- Kr. for ikke medlemmer.
Unge under 25 år gratis adgang

Sang cafeen fra Højbystævnet genopstår i Århus Folkemusikhus

Lørdag d.14. september 2019

Basseralle Trio Basseralle Trio

Basseralle Trio består af Lene Riis, Ole Spillemand Jensen og Stefan Groot. I mange år har trioen stået for sangcafeen på Højbystævnet, under mottoet "du gi'r et nummer, så gi'r vi en lille én. Et af stævnets højdepunkter. Nu eksisterer stævnet ikke mere, men vi har overtalt trioen til at genskabe sangcafeen for os i Århus Folkemusikhus, lørdag d. 14 september kl. 20 . Alle opfordres hermed til at møde op og gi'en lille sang, så får I en lille én.

Basseralle synger selvfølgelig også en sang

Entre gratis.

Store spilledag

Igen i år arrangerer vi i folkemusikhuset ”Store Spilledag”. En dag hvor spillefolk mødes og spiller sammen en hel eftermiddag. Deles om et veldækket fælles buffet med danserne, der kommer og danser hele aften til den glade musik fra vores egne spillegrupper.

Program:

14:00 Vi starter med at spille

15:00 Kaffe (forhåbentlig er der nogen der bager en kage)

15.30 Vi spiller videre

18:00 Fællesbuffet (Medbring en ret til denne)

19:30 Orkesteret fra om eftermiddagen spiller

20:00 Grupperne spiller på skift hele aftenen.

Aftenen slutter når der ikke er flere dansere.

**Hver Anden Onsdag Gruppen
Punch De Små Grå Furistfarten
Jysk Danse Orkester
Balsam Kravlegården
Bror Palles Kapel
Læsøgruppen
Maries Kiks
Hele Molevitten
Daglig Dosis
Flyv Og Skub
Näckrosen
Mich Dich Og Kaj
Ivan Og De Endnu Yngre**

Lørdag den 21. September

2019 Århus folkemusikhus 2019

Maj	Juni
On 1	Lø 1
To 2	Sø 2 12:30 Himmelstrøg med Ove Andersen, 15:00 Kravlegård 17:30 Søndagspolska
Fr 3 20:00 "Liv og Død": Musikalsk foredrag med Karl Erik og Mette Katrine	Ma 3 ● 19:30 Mandags dans 23
Lø 4	Ti 4
Sø 5 ● 12:30 Himmelstrøg med Ove Andersen, 15:00 Kravlegård 17:30 Søndagspolska	On 5 Grundlovsdag
Ma 6 19:30 Mandags dans 19	To 6
Ti 7	Fr 7 19:30 Fredagsbal Gruppe 1 og Schmykters Nykker
On 8	Lø 8
To 9	Sø 9 Pinedag, 15:00 Folkemusikkoret
Fr 10 19:30 Fredagsbal med Mich og Dich og Kaj	Ma 10 ● 2. pinedag 24
Lø 11	Ti 11
Sø 12 ● 15:00 Folkemusikkoret	On 12
Ma 13 19:30 Mandags dans 20	To 13
Ti 14	Fr 14 17:30 Sommerafslutningsbal med OstinatExpressen
On 15	Lø 15
To 16	Sø 16
Fr 17 Bededag	Ma 17 ○ 25
Lø 18 ○	Ti 18
Sø 19 12:30 Himmelstrøg med Ove Andersen, 15:00 Kravlegård	On 19
Ma 20 19:30 Mandags dans 21	To 20
Ti 21	Fr 21
On 22	Lø 22
To 23	Sø 23
Fr 24 19:30 Fredagsbal med Balsam og De Små Grå	Ma 24 26
Lø 25	Ti 25 ○
Sø 26 ● 15:00 Folkemusikkoret	On 26
Ma 27 19:30 Mandags dans 22	To 27
Ti 28	Fr 28
On 29	Lø 29
To 30 Kr. himmelfartsdag	Sø 30
Fr 31	

Med mindre andet er angivet foregår arrangementet på Viborgvej 53

2019 Århus Folkemusikhus 2019

August	September
To 1 ●	Sø 1 15:00 folkemusikkoret
Fr 2	Ma 2 36
Lø 3	Ti 3
Sø 4	On 4
Ma 5 32	To 5
Ti 6	Fr 6 ●
On 7 ●	Lø 7 20:00 Høst bal med gruppen Knark og Knajt
To 8	Sø 8 12:30 Himmelstrøg med Ove Andersen, 15:00 Krawlegård 17:30 Søndagspolska
Fr 9	Ma 9 19:30 Mandags dans 37
Lø 10	Ti 10
Sø 11	On 11
Ma 12 33	To 12
Ti 13	Fr 13 19:30 Fredagsbal med Maries Kiks og Furistfarten
On 14	Lø 14 ☐ 20:00 sangcafe med Basseralle Trio
To 15 ☐	Sø 15 15:00 folkemusikkoret
Fr 16	Ma 16 19:30 Mandags dans 38
Lø 17	Ti 17
Sø 18 15:00 folkemusikkoret	On 18
Ma 19 34	To 19
Ti 20	Fr 20
On 21	Lø 21 14:00 Store Spilledag
To 22	Sø 22 ☐ 12:30 Himmelstrøg med Ove Andersen, 15:00 Krawlegård
Fr 23 ●	Ma 23 19:30 Mandags dans 39
Lø 24	Ti 24
Sø 25 18:30 Søndagspolska	On 25
Ma 26 35	To 26
Ti 27	Fr 27 19:30 Fredagsbal med De små grå og Schmykkers Nøkker
On 28	Lø 28 ●
To 29	Sø 29 15:00 folkemusikkoret
Fr 30 ●	Ma 30 19:30 Mandags dans 40
Lø 31	

Med mindre andet er angivet foregår arrangementet på Viborgvej 53

2019 Århus Folkemusikhus 2019

Oktober	November
Ti 1	Fr 1 20:00 syng i den Blå
On 2	Lø 2
To 3	Sø 3 12:30 Himmelstrøg med Ove Andersen, 15:00 Kravlegård 17:30 Søndagspolska
Fr 4 19:00 Gammeldags Moderne	Ma 4 ● 19:30 Mandags dans 45
Lø 5 ●	Ti 5
Sø 6 12:30 Himmelstrøg med Ove Andersen, 15:00 Kravlegård 17:30 Søndagspolska	On 6
Ma 7 19:30 Mandags dans 41	To 7
Ti 8	Fr 8 19:30 Fredagsbal med Læsgruppen og Hele Molevitten
On 9	Lø 9
To 10	Sø 10 15:00 folkemusikkoret
Fr 11 19:30 Fredagsbal med Gruppe 1 og Balsam	Ma 11 19:30 Mandags dans 46
Lø 12	Ti 12 ○
Sø 13 ○ 15:00 folkemusikkoret	On 13
Ma 14 42	To 14
Ti 15	Fr 15 19:00 Gammeldags moderne
On 16	Lø 16
To 17	Sø 17 12:30 Himmelstrøg med Ove Andersen, 15:00 Kravlegård
Fr 18 19:00 Gammeldags Moderne	Ma 18 19:30 Mandags dans 47
Lø 19	Ti 19 ○
Sø 20 12:30 Himmelstrøg med Ove Andersen, 15:00 Kravlegård	On 20
Ma 21 ● 19:30 Mandags dans 43	To 21
Ti 22	Fr 22 19:30 Fredagsbal med Flyv og Skub og Mich og Dich og Kaj
On 23	Lø 23
To 24	Sø 24 15:00 folkemusikkoret
Fr 25 19:30 Fredagsbal med Punch og Arosimus	Ma 25 19:30 Mandags dans 48
Lø 26 10:00 Master Class for vore spillegrupper	Ti 26 ●
Sø 27 15:00 folkemusikkoret	On 27
Ma 28 ● 19:30 Mandags dans 44	To 28
Ti 29	Fr 29 19:00 Gammeldags Moderne
On 30	Lø 30
To 31	

Med mindre andet er angivet foregår arrangementet på Viborgvej 53

Kort Nyt:

Himmelstrøg

Ove Andersen fortsætter med at dirigere Himmelstrøg.

Efter sommerferien starter Himmelstrøg søndag 8. september og hver fjortende dag vil Himmelstrøg igen spille i folkemusik huset fra 12:30 til 14:30. Alle der spiller stryge instrument på et nogenlunde niveau kan være med.

Det koster 50,- kr. pr. gang

Kravlegård

Kravlegården dirigeret af Pia Nygaard kører videre. Det foregår hver anden søndag kl. 15:00 til 17:00. Alle, der spiller, eller prøver at spille på et instrument, er velkomne. Her har alle nybegyndere chancen for at spille med. Efter sommerferien starter Kravlegården 8. september

Tempoet er sat ned så man får lært alle facetter ved sammenspillet. Og her må men gerne bede om at få den en gang til for at få de sidste detaljer på plads. Det koster 50,- kr. pr. gang.

Mandags dans

Mandagsdansen fortsætter med Eva Ross, Gunner Friis, Torben Jørgensen og Margit Schmykker. Der bliver taget forskellige temaer op, så man kommer rundt i den danske danse tradition. Tag endelig din nabo eller vennerne med, man bliver glad af at danse. Alle er velkomne. Første gang efter sommerferien er 9. september.

Søndags Polska

Polska kører videre i det nye år. Det foregår ca. 1 gang om måneden på en søndag

17:30-18:30: Trinøvelser v. Birthe og Christian.

18:30-21:00: Bal.

Og der er kaffe midtvejs! Der koster en rund tyver at være med. Første gang efter sommer ferien er 25. august.

Folkemusikkoret

Folkemusikkoret kører videre hver anden søndag, på ulige uger.--- efter sommerferien starter koret op igen søndag d. 18. august kl. 15.

Gammeldags moderne

Gerdas drenge spiller op til en gang gammeldags moderne. Jørgen og Grethe instruerer en times tid, så alle har en chance for at danse med. Herefter er der bal med tango, foxtrot, quickstep, engelsk vals osv. Gammeldags moderne afholdes på fredage. Se kalenderen for datoer.

Master Class

Lørdag d. 26.okt. kl. 10 - 17 laver vi en særlig dag for husets spillegrupper. De grupper der melder sig, får mulighed for at spille for en erfaren balmusikker, Julie Hebøll, og for alle os andre grupper. Bagefter vil Julie så fortælle hvad man kan gøre for at blive bedre. Hvad løfter stemningen, og hvad dræber den? Det er gratis for spillegrupperne.

Højskole Sang

Fredag, 1. november 2019 Klokken 20.00

En sangaften, hvor vi synger efter den blå (højskolesangbogen). Lidt a la det de gør i Musikhuset. Vi har hyret Marianne N. Villadsen til at sidde ved klaveret, og Filt Kristensen kommer med sin fløjte, sax og klarinet. De bestemmer, spiller, tegner og fortæller, og vi synger. Ind imellem får vi også lov til at vælge nogle numre. Entre 50 kr.

Der var engang en spillemand ...

Pottemageren i Sorring valgte udvikling i stedet for afvikling og fik den østjyske lertøjs-tradition til at overleve porcelæn og plastic. På en stormfuld sommer oplærte han endda Asger Jorn som keramikker. Mere ukendt er, at Knud Jensen (1906-1990) også livet igennem var en dygtig musiker og på sine gamle dage nåede at lære østjysk spillemands-tradition fra sig - blandt andet til denne artikels forfatter. Keramik og musik hørte tidligt sammen i Sorring. Af: Peter Poulsen

En majdag i 1923 trådte en nervøs, ung mand på 17 år ind ad døren til Mundelstrup Kro, og jeg har det fra ham selv. Dagen var vigtig. Måske vandrede Knud, som teenageren hed, de 20 km fra hjemmet i Sorring til fods med violinen på ryggen. Eventuelt havde han lånt en af de endnu ret sjældne cykler. Måske fik han kørejlighed på bukken ved en pottøkører, en af den tids handelsrejsende, der kørte Jylland tyndt med husgeråd i lertøj. Den unge mand var nemlig ældste søn af pottemager Laurs Jensen. I Danmarks højst beliggende landsby, Sorring, havde der i 100 år været pottemageri i hvert andet hus. Faktisk kan håndværket

føres tilbage til 1600-tallet som en specialitet i Dallerup Sogn (Tovstrup og Sorring). Kirkebogens dødsliste fortæller i år 1700 om "Peder Potmagers minste barn".

Et par måneder tog det hvert værksted at fylde en stor, brændefyret ovn, og når der så endelig kom godt blus på under den nervepirrende brænding fra fredag til søndag, endte det meget ofte med sang og spil, øl, dramme og røverhistorier, i den døgnlange vågetid. Da værkstederne var mange, var der næsten altid varme, samvær og munterhed et sted i byen. Musikken fulgtes altså med

(Fortsættes på side 14)

På dette skønne foto fra 1949 har den anerkendte fotograf og maler Åge Fredslund Andersen forevigt en næsten tidløs stemning på det gamle pottemager-værksted i Sorring. Det er Laurs Jensen, Knud Jensens far, ved drejebænken og en lillebror med den æltede lerklump. Foto udlånt af Tutte Kristiansen.

(Fortsat fra side 13)

pottemagerfaget.

Inde på kroen ventede en flok vældige herrer, og nu måtte det briste eller bære. Bestyrelsen for Gjern-Framlev (Herreders) Orkesterforening under Danske Musikeres Landsforbund bestemte suverænt, ompottemagerens søn kunne blive optaget som medlem. Optagelsesprøven afgjorde, om han måtte komme ud og tjene - af og til ret godt - sammen med andre spillemænd ved baller og fester. Musikfaget var dengang stærkt som vor tids DJØF - der var tariffær, overenskomster og eksklusivt aftaler. - Ka' du spille sekund, spurgte formanden og spillede for på en melodi. Knud kendte ikke lige udtrykket, har han fortalt, men han "slog efter" på to strenge i harmonier, der

Barselpotter brugte de østjyske koner til at bringe mad til fødende kvinder og disses familier. Senere blev potterne til pyntegenstande. Den gamle Gjern Kommune (1970-2007) valgte ligefrem barselpotten fra Sorring som kommunens vartegn. Samtidig fremstillede Knud Jensens datter og barnebarn stadig en hel del, og ikke to var ens. Foto: Peter Poulsen

nok lød nogenlunde rigtige. Efter dette og lidt solospil blev han i hvert fald godkendt.

Høj kvalitet, høj pris

I dag høres amatørmusik a la "skolelærerrock" til hver anden fest. Højt ofte i både lydtryk og selvfedme, men for kvalitet gives lige så ringe garanti som for overenskomstmæssig løn. Dengang var det faktisk lige omvendt. Musik var sjælden. Den var af høj kvalitet. Og der skulle betales.

Teenager Jensen havde nu heller ikke kun sit "taw" fra de improviserede brændefester ved ovnene. Hele hans mors familie var musikere, og allerede som barn spillede han lidt hos en morbror på Kjellerup-egnen. Derefter stod han i lære med violinen hos Peder Kjær (1847-1925), en særdeles dygtig musiker, der boede på vejen til Røgen forbi Sorring Låddenhøj (Terpvej). Kjærs datter, Marie, drev senere franskvaskeri på "Marie Kjær-bakket", som stedet i mange år blev kaldt. Til hende skrev Kjær en meget smuk vals i Es-dur, som vi er enkelte, der kender og stadig spiller. Melodien er sangbar, og Knud huskede følgende enkle stump tekst: "Der var engang en spillemand/ oooooo han ku' spille". Deraf denne artikels overskrift.

Framlev-Gjern Orkesterforening - kaldet musikerforeningen - havde et halvt hundrede medlemmer og sad på fester og baller i en stor bid af Østjylland. Her er en omtale i bladet Dansk Musiker Tidende i 1923 - samme år som Knud Jensen blev optaget.

Bestyrelsesformanden inde på kroen, landpost Niels Kjær (1874-1954), Klank ved Galten, var i øvrigt søn af Peder Kjær, hvilket måske ikke kom den unge Jensen til

(Fortsættes på side 15)

En tidstypisk trio til en fest i 1954. Knud Jensen med Henry Hasager, Foldby, og Julie Rishøj, Borum.
Foto: Albrekt, Århus, udlånt af Tutte Kristiansen.

(Fortsat fra side 14)
skade.

Første "spillejob" foregik i Solbjerg. Marius Jensen skulle stille med fire mand, og én af dem blev Knud fra Sorring. De tog med toget fra Ry Station, og så gik det til fods fra Hørning. Ud på natten vandrede de til fods

Mundelstrup Kro, som den så ud i 1920. Her blev den unge pottemager optaget i (bal)musikernes fagforening. Foto i Tilst-Kasted Lokalhistoriske Arkiv

tilbage, så de kunne tage det første morgentog hjemad.

“Tawet” og kollegerne

Til fods og på cykel drog Knud Jensen i de følgende år omkring til fester og baller på Århus- og Himmelbjerg-egnen, ja helt til Djursland, Ans, Gangsted, Tørring. Det var hårde ture i al slags vejr, regn, blæst, frost og mørke.

“Vi var heldige, hvis ballet sluttede klokken 5 om morgenen. Vi fik betaling fra klokken 8, men som regel fik de først begyndt med at danse henad ved 11-tiden”, fortalte han.

Til alt held kunne pottemagersønnen som regel få lov til at sove i et par timer, når han endelig nåede hjem. Andre var mindre heldige.

**Fortsættes i næste nummer af ÅFMH Nyt.
Tak til Peter Poulsen.**

Århus Folkemusikhus (ÅFMH)

... er en forening med ca. 300 medlemmer, som blev stiftet i 1983. Formålet er at uddybe kendskabet til den danske folkekultur og at videreføre og forny traditionen. De gamle traditioner omfatter bl.a.: Spillemandsmusik, gammeldans, sang og fortælling.

Vores FOLKEMUSIKHUS ligger på Viborgvej 53 - et sort bjælkehus i grønne omgivelser med en sal på ca. 120 m².

Stedet har vi til rådighed til bl.a. dans hver anden fredag eller søndag aften i lige uger. Derudover holder vi jævnlige kurser i dans og musik.

Fire gange årligt udkommer vores blad ÅFMH-Nyt.

Medlemskab koster kr. 100,- for unge under 25 og kr. 275,- for voksne om året. En samlet familie/husstand betaler kr 400,-. Medlemskabet inkluderer abonnement på ÅFMH-Nyt.

Indmeldelse sker ved at indbetale kontingent på reg. nr 1551 konto nr. 739 9219, - husk navn, adresse og tlf.nr. og evt. mail -adresse

Århus Folkemusikhus er kort sagt et sted hvor du kan:

- **danse til spillemandsmusik og gammeldags moderne**
- **spille med andre spilleglade folk**
- **deltage i spille- og dansekurser**
- **mødes med folk på en inspirerende, sjov og afslappet facon.**

Bestyrelsen

Formand	Arne Ryge Petersen	☎ 8692 1990	☎ 6064 8362	arneryge@gmail.com
Sekretær	Annette Løkke	☎ 4161 1521		annloekk@gmail.com
Kasserer	Eva Ross	☎ 4085 8084		evarospetersen@gmail.com
Grupper	Jens Østerby	☎ 8768 0487		jensosterby@hotmail.com
Huset	Stephan Frister	☎ 8610 1999		st.frister@yahoo.dk
	Annemarie Rødbro	☎ 42447063		rie53@hotmail.com
Unge	Leonora Wahl Danzi	☎ 5377 1098		leonoradanzi08@gmail.com
ÅFMH Nyt	Mads Peter Jensen	☎ 4086 2933		mads.peter.jensen@get2net.dk

Bestyrelsesmøderne er åbne for alle medlemmer.